

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Нишу
П-12 У 9218/21
Дана 16.06.2023. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, мр Весне Чогурић и Маје Панић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Драгојловић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Марина Стаменковић, адвокат из Врања, ул. Добривоја Станковића бр. 24, поднетој против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидског осигурање, Дирекције фонда Београд, др Александра Костића 9, ради поништаја решења број: 01-02/181.6.3 808/20 од 26.02.2021. године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа, одржаној дана 16.06.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидског осигурање, Филијале Врање број: 181.1-1 01258/19 од 29.11.2019. године. Тим решењем у ставу првом диспозитива, тужиоцу се утврђује право на старосну пензију од 06.10.2019. године у месечном износу од 14.724,74 динара, док је од другог до шестог става диспозитива, одлучено да се пензија усклађује по закону, да навршен пензијски стаж износи 26 година, 03 месеца и 18 дана, да исплату пензије вршити од 06.10.2019. године уз обрачу исплаћених износа пензија по привременом решењу број: 182.7-1 713/05 од 08.04.2005. године, да је корисник права дужан да пријави сваку промену у року од 30 дана од дана настале промене, која је од утицаја на право и обим коришћења тог права, с тим да жалба не

одлаже извршење решења.

Тужба, којом је покренут управни спор, поднета је Управном суду препорученом пошиљком преко поште дана 28.04.2021. године. Тужилац је тужбу лично поднео, а иста није садржавала све елементе прописане чланом 22. став 1. ЗУС-а, јер у тужби није био прецизно означен број и датум акта који се тужбом осправа, при чему је било нејасно и име и презиме тужиоца, будући да је исти у уводу тужбе означен Перовић Драган а тужба је потписана од стране АА.

Тужба је по налогу суда, из решења II-4 У 9218/21 од 28.05.2021. године, уређена преко пуномоћника Марине Станковић, адвоката из Врања, ул. Добривоја Станковића број 24, поднеском који је примљен у Управном суду дана 30.06.2021. године. У поднеску је наведено да је подносилац тужбе АА, да тужбу подноси против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекције фонда Београд, против другостепеног решења туженог број: 01-02/181.6.3 808/20 од 26.02.2021. године. Нагласио је да у свему остаје при наводима из тужбе од 28.04.2021. године и поднетим доказима уз исту. Предложио је да суд уважи тужбу тужиоца, непосредно реши управну ствар, тако што ће поништити решење туженог, јер располаже потребним чињеницама а природа ствари то дозвољава, те да усвоји захтев тужиоца и обавезе туженог да му надокнади трошкове поступка, са законском затезном каматом, почев од дана извршности одлуке, па до коначне исплате у року од 8 дана од дана пријема одлуке, под претњом принудног извршења. Трошкове је определио по врсти и висини, тако што за састав поднеска тражи износ од 16.500,00 динара.

У тужби поднетој дана 28.04.2021. године, при чијој садржини и разлозима је тужилац у свему остао приликом подношења поднеска преко пуномоћника дана 30.06.2021. године, тужилац је навео да је био корисник најниже инвалидске пензије која му је призната решењем број: 025462 од 08.04.2005. године и да је истим решењем утврђена инвалидска пензија у висини од 3.782,02 динара. Такође је навео да је био запослен у сталном радном односу код ББ у ..., и да је целокупан радни век, од 26 година, 03 месеца и 18 дана, остварио код истог послодавца у временском периоду од 1973. до 2000. године. Такође је навео да му је Републичка самоуправни интересна заједница пензијског и инвалидског осигурања – Београд, основна заједница за јужноморавски регион Врање, број: 17544 од 06.01.1987. године, признала право на телесно оштећење VII степена телесног оштећења у месечном износу од 551 динара и да му право на новчану накнаду припада од 08.11.1984. године. Указао је да је претходно решење потврђено 07.01.1986. године, када је разврстан у III категорију инвалидности, као и да му је новим решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидског осигурање, број: 182.3.1-D-25462 од 26.08.2008. године, поново продужена исплата новчане накнаде за телесно оштећење која је одређена решењем број: 17544 од 08.01.1987. године. Сматра да је нејасно по ком је основу је донето решење број: 182.2.4/D-25462 од 27.08.2008. године, којим се утврђује да не постоји потпуни губитак радне способности и не признаје право на инвалидску пензију, а да није му извршен никакав лекарски преглед и комисија која би установила процену радне способности тужиоца са навршених 65 година живота. У вези са тим је навео да и даље нема прсте на левој руци и да је његово здравствено стање, по питању телесног оштећења, горе него што је било у складу са годинама старости. Навео је да моли суд да му одговори која су његова права у погледу коришћења права на телесно оштећење које није излечиво физички, јер му прсти леве руке нису ту, као и да моли суд да му конкретно објасни како више не може да буде корисник телесног оштећења и инвалиднине у

висини која му је била призната све до 26.08.2008. године и која му је исплаћивана све до одласка у старосну пензију, након чега је изгубио право на инвалиднину која би требала да буде саставни део старосне пензије, која му је обрачуната на основу уплаћеног радног стажа у висини од 14.724,74 динара, а инвалиднина која му припада на основу телесног оштећења се губи и више му се не исплаћује. Предложио је да суд испита законитост и оправданост укидања телесног оштећења које му је у тренутку укидања износила 11.500,00 динара, а које је тужиоцу надоместило износ који није могао да оствари другим радом, ради животне егзистенције, и исти врати на даље коришћење поред старосне пензије.

Тужени орган је одговору на тужбу навео да с обзиром да тужилац у тужби није навео нове чињенице ни нове доказе осим оних које је навео у жалби против првостепеног решења и који су приликом доношења оспореног решења оцењени као неосновани, остаје при разлозима изнетим у оспореном решењу. Предложио је да суд тужбу одбије.

Управни суд је одлучивао без одржавања усмене јавне расправе, у складу са чланом 33. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, бр.111/09), па је испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, сагласно са одредбом члана 41. став 1. истог Закона, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и исправа које су садржане у списима предмета ове управне ствари, које су од значаја за предмет спора, нашао да тужба није основана.

Из исправа која се налазе у списима предмета ове управне ствари и образложења првостепеног и тужбом оспореног решења, произлази да је поступак за остваривање права на старосну пензију покренут у смислу члана 88. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, по захтеву тужиоца од 08.10.2019. године. Наконведеног поступка првостепени орган је утврдио да је тужилац рођен 06.10.1954. године, да је осигурање престало 31.08.2004. године, да навршен пензијски стаж износи 26 година 03 месеца и 18 дана, те да су, према утврђеном чињеничном стању, испуњени услови за стицање права на старосну пензију из члана 19. тачка 1) Закона о пензијском и инвалидском осигурању. У погледу висине старосне пензије, првостепени орган је навео да је висина старосне пензије одређена применом чл. 61. - 70. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, према подацима утврђеним у матичној евиденцији о осигураницима. Збир годишњих личних коефицијената за период од 25 година, 03 месеца и 15 дана износи 18,334884, тако да лични коефицијент тужиоца, осигураника, утврђен у смислу члана 67. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, износи 0,724937. Пензијски стаж за одређивање висине пензије, у смислу члана 68. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, од 26 година, 03 месеца и 18 дана, прерачунат у смислу члана 67. истог закона, помножен је у смислу члана 62. истог закона, личним коефицијентом, тако лични бод осигураника износи 19,065843. Износ старосне пензије одређује се множењем личног бода вредношћу општег бода, израчунатог у смислу члана 70. Закона о пензијском и инвалидском осигурању у висини од 772,31 динар, тако да пензија на дан остваривања права износи 14.724,74 динара. Право на пензију припада од 06.10.2019. године, према члану 84. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а исплата од 06.10.2019. године, према члану 111. став 1. истог закона. Пензија се усклађује у смислу члана 80. и 80б Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Преглед података о навршеном пензијском стажу, обрачуну личног коефицијента, личног бода и висини пензије саставни су део решења, а корисник права је дужан да, у складу са чланом 88. став 3. Закона о

пензијском и инвалидском осигурању, благовремено, односно у року од 30 дана, пријави сваку промену која је од утицаја на право или обим коришћења тог права.

Решавајући у поступку по жалби, тужени је, цитирајући члан 85. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, навео да је првостепени орган пре доношења привременог ожалбеног решења правилно спровео поступак за прибављање недостајућих података, те је, цитирајући члан 46. истог закона, навео да је првостепени орган правилно утврдио укупан пензијски стаж у укупном трајању од 26 година, 3 месеца и 18 дана. Дајући разлоге за донету одлуку, навео је да је извршена контрола обрачуна старосне пензије тужиоца и утврђено да је на основу података регистрованих у матичној евиденцији, правилно првостепени орган утврдио старосну пензију применом одредаба од чл. 61. - 70. Закона. Цитирајући члан 63. и члан 236. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, навео је да збир годишњих личних коефицијената из периода од 1973. до 2004. године износи 18,334884 и подељен са периодом за обрачун личног коефицијента од 25,291667 износи 0,724937, што чини лични коефицијент, наводећи да се лични коефицијент множи са децимално израженим стажом за обрачун од 26,300000 и чини лични бод у износу од 19,065843. Износ старосне пензије одређује се множењем личног бода са вредношћу општег бода на дан стицања права од 772,31 динар, тако да пензија износи 14.724,74 динара. Имајући у виду наведено, тужени је закључио да је првостепени орган правилно утврдио годишње личне коефицијенте, збир годишњих коефицијента, лични коефицијент, лични бод, па самим тим и висину старосне пензије тужиоца. Имајући у виду наведено, тужени је донео одлуку, у складу са чланом 170. Закона о општем управном поступку.

Одредбом члана 85. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС” бр. 34/03...86/19), прописано је да се пензијски стаж и зараде, накнаде, уговорне накнаде, односно основице осигурања, као и друге чињенице од утицаја на стицање и утврђивање права, осим налаза, мишљења и оцене органа вештачења, узимају у обзир при остваривању права из пензијског и инвалидског осигурања, на основу података утврђених у матичној евиденцији (став 1). Пензијски стаж се не може утврђивати на основу изјава сведока (став 2).

Одредбом члана 46. истог закона, прописано је да се у стаж осигурања, у смислу члана 44. овог закона, осигуранику се рачуна време за које је плаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање по било ком основу за који постоји обавеза плаћања доприноса у складу са законом.

Одредбом члана 63. истог закона, прописано је да се годишњи лични коефицијент представља однос укупне зараде осигураника, односно основице осигурања почев од 1. јануара 1970. године за сваку календарску годину и просечне годишње зараде у Републици за исту календарску годину (став 1). Ако су зараде, односно основице осигурања унете у матичну евиденцију у нето износу доводе се у однос са просечном нето зарадом запослених у Републици, а ако су унете у матичну евиденцију у бруто износу доводе се у однос са просечном бруто зарадом запослених у Републици (став 2). Годишњи лични коефицијент представља однос укупне зараде, основице осигурања и висине уговорене накнаде осигураника, за сваку календарску годину и просечне годишње зараде у Републици за исту календарску годину (став 3). Годишњи лични коефицијент у смислу ст. 1. и 2. овог члана износи један када је зарада, основица осигурања, односно уговорена накнада у календарској години, једнака просечној заради запослених у Републици у тој календарској години (став 4). При одређивању годишњег личног коефицијента узимају се зараде, накнаде зараде, односно

основице осигурања, као и уговорене накнаде које су служиле за обрачунавање и плаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, на које је плаћен допринос и које су утврђене у матичној евиденцији (став 5). Годишњи лични коефицијент може износити највише пет (став 6). Податак о просечној годишњој нето заради у Републици односно просечној годишњој бруто заради у Републици из ст. 1. до 5. овог члана, објављује орган надлежан за послове статистике (став 7).

Одредбом члана 236. истог закона, прописано је да изузетно од одредбе члана 63. овог закона, за утврђивање висине права не узимају се зараде, накнаде и основице осигурања из 1993. године.

Према оцени Управног суда, код овако утврђеног чињеничног и правног стања ствари, правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио, као неосновану, жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења, с обзиром да је у поступку код првостепеног органа, без повреда правила поступка, правилно и потпуно утврђено чињенично стање, па је правилно примењено и материјално право, када је одлучено као у диспозитиву првостепеног решења. Ово из разлога што је у проведеном поступку, висина пензије утврђена на основу података регистрованих у матичној евиденцији, применом одредаба чл. 61. - 70. и 236. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, тако што је износ старосне пензије одређен множењем личног бода са вредношћу општег бода (који је исти за све осигуранике) на дан стицања права од 772,31 динар, тако да пензија износи 14.724,74 динара.

Суд је ценио наводе истакнуте у тужби, па је, с обзиром на њену садржину, која у погледу разлога није усмерена на поништај тужбом оспореног решења, нашао да су исти неосновани и, као такви, без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења. Оцењујући законитост тужбом оспореног решења у границама захтева тужбе, који је прецизиран поднеском од 30.06.2021. године (доношења одлуке у спору пуне јурисдикције), остајући у свему при наводима тужбе од 28.04.2021. године, уз прецизно означавање акта који се тужбом оспорава, не везујући се за разлоге тужбе, суд указује да је у ставу 1. цитиране одредбе члана 85. ЗПИО, утврђено да се права из пензијског и инвалидског осигурања, остварују само на основу података утврђених у матичној евиденцији, па само они могу бити од утицаја на остваривање предметног права, при чему је у смислу члана 46. истог закона, рачунање времена проведеног на раду у стаж осигурања, условљено са два услова и то: да је осигураник радио и да је за то време плаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Све то су првостепени и тужени орган имали у виду, јер је одлука првостепеног органа донета на основу података из матичне евиденције, то су, у предметном случају, на утврђено чињенично стање, правилно примењене одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању. У вези са тим, тужени орган је у образложењу оспореног решења дао разлоге, детаљно образлажући начин утврђивања висине старосне пензије.

Оцењујући разлоге тужбе, суд је утврдио да се исти не односе на висину и начин утврђивања старосне пензије, већ на, право на инвалидску пензију и право на новчану накнаду на име телесног оштећења, што није предмет одлучивања у овој управној ствари.

Суд указује и да тужба у формалном и материјално-правном смислу, представља прву радњу управно-судског поступка, која је покренута од стране активно легитимисаног лица, ради покретања механизма остваривања правне заштите у тачно одређеној управној ствари, тј. ради расчишћавања настале спорне ситуације, путем

поништавања једног коначног управног акта за који се у тужби тврди да је незаконит. Међутим, како се предмет овог управног спора, односи на утврђивање права и исплату старосне пензије од 06.10.2019. године, а разлози тужбе, којом се тражи поништај оспореног акта, односе на питање сасвим друге спорне ситуације, тј. на питање права на инвалидску пензију и права на новчану накнаду на име телесног оштећења, на што упућује и захтев тужбе, пре њеног прецизирања (испитивање законитости и оправданости укидања телесног оштећења), од чега се није одступило ни у поднеску којим је тужба прецизирана, то се тужбом не доводи у питање законитост оспореног решења, ни по ком основу, јер разлози тужбе и тужбени захтев не упућују на рашчињавање спорне ситуације, која се тиче акта који се тужбом оспорава. Суд је и поред чињенице што у смислу члана 41. став 1. ЗУС-а, није везан разлозима тужбе, нарочито у ситуацији када је тужбу, као што је то у конкретној ситуацији случај поднела неука странка (мада је поднесак, којим је тужба уређена саставио адвокат, као правно квалификовано лице, али је нагласио да у свему остаје при наводима из тужбе), имао у виду и такве наводе тужбе, па указује да кад тужилац не наведе готово никакве разлоге у тужби или пак, као што је то овде случај, наведе разлоге који су без утицаја на решавање предметне ствари, суд може поништити оспорени управни акт ако нађе да је незаконит због других правно релевантних разлога, што у конкретној ситуацији није био случај. Дакле, тужбом оспорено решење је, према стању у списима предмета, засновано на потпуно и тачно утврђеном чињеничном стању на које су правилно примењене напред цитиране одредбе наведеног закона, а у образложењу побијаног решења, јасно су наведене све чињенице које су у току поступка утврђене, као и релевантни прописи и разлози којима се руководио тужени орган приликом доношења решења.

Имајући у виду наведено, као и одредбу члана 33. став 2. Закона о управним споровима, а нарочито став 3. према коме је суд обавезан да посебно наведе разлоге због којих није одржао усмену расправу, овај суд је нашао да су се у конкретном случају стекли услови за одлучивање о законитости оспореног решења, без одржавања усмене јавне расправе. Ово стога, што је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака ради утврђивања чињеничног стања, а не ради се ни о другим ЗУС-ом прописаним ситуацијама по којима је одржавање усмене јавне расправе обавезно. Дакле, ради се о судској ствари, која не изискује додатни судски рад на утврђивању чињеница, јер се из навода тужбе, образложења оспореног решења и исправа садржаних у достављеним списима од стране туженог органа, види да је чињенично стање правилно и потпуно утврђено и да је законитост оспореног акта, требало оценити само у погледу спорних правних питања.

Одлучујући о предлогу тужиоца да суд реши ову управну ствар у спору пуне јурисдикције, Управни суд налази да исти није основан. Ово стога, што је оспорено решење правилно и на закону засновано, па нису испуњени услови за његов поништај, а тиме ни за могућност да овај суд, у смислу одредбе члана 43. став 1. Закона о управним споровима, пресудом реши ову управну ствар, јер је претпоставка за решавање у спору пуне јурисдикције, претходна оцена суда да управни акт треба поништити, што у конкретној ситуацији није био случај.

Суд је одбио као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на његов успех у овој управној ствари, па је, применом одредаба члана 66. и 67. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр.111/09), а у вези

члана 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), на чију сходну примену у управном спору, упућује одредба члана 74. ЗУС-а, одлучио као у ставу II диспозитива пресуде.

Са изнетих разлога, Управни суд је, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

**ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 16.06.2023. године, II-12 У 9218/21**

**Записничар
Јелена Драгојловић,с.р.**

**Председник већа-судија
Жељко Шкорић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић**

МС